

EL CANT TROBADÍS DE JULIA ROESSLER

Poesia del trànsit i dels moviments de l'ésser. Als límits del silenci. No se la pot situar, més enllà de les dades de la seva anècdota històrica, perquè la seva no és una poesia de l'estar sinó de l'ésser. Tanmateix, a ella, a Julia, sí que la podem situar. Julia Roessler és poeta per necessitat anímica, per fer del seu infortuni una joia. Puc recordar una metàfora escruixidora que va dir-me quan provava d'expressar-me el que va sentir quan, a més de la seva ceguesa, començava a patir una sordesa parcial que li afectava una oïda: «Sóc un peix dins l'aquàrium que comença a sentir com s'esquerda el vidre». A les palpentes Julia avança més que l'isard, en les tenebres Julia troba i engrapa amb més fúria i amb més delicadesa que l'astor amb la seva urpa. Julia és capaç de fetillar els mots fins al punt de fer-nos ingressar en un àmbit d'alta gravidesa sensorial, que és el que ella viu. Lúcida, lluminosa, lluent, convoca, des d'una tràgica foscor, una llum alhora ferida i feridora en el cor del llenguatge. Tons purs, sàvia distribució d'accents, afinament, ordenació del caos. Enllaça i fila el cant, a voltes apositiva, a voltes hipotàctica. En el trenat s'hi observa un impacte cromàtic de fons sobre el qual s'hi mouen veus de dicció visionària, de canemàs sovint dialògic. Julia ha de dir-se per trobar-se, ha de trobar per dir-se. És en el coratge ferm que s'ha imposat des de la integritat moral, des de la seva aposta decidida per viure i invertir de gràcia el seu crit on rau la potència esqueixada dels poemes. Testimoni de la desesperació esperançada, aquí en veurem només un tast.

L'univers (uni-i-divers) roesslerià ofereix sempre una nova porta al fons del passadís del sentit. Poesia de l'etern insomni fervent, ardent i vívid, en la llarga nit de l'ésser; i, tot i això, entràriem en flagrant i punyent contradicció si volguéssim definir-la. En definir, marciríem el principi fecund de l'il·limitat, propi de l'idiòlecte poètic de Roessler, un balbuzeig secret de geometries sacres, de línies esmolades, arran de l'abís i a la porta del misteri. És en la infinitud del sentit on podem *sentir* (escoltar, percebre) el vertigen del pou, el

remolí de la nit espiritual que veiem invocada en aquesta poesia. Un gemec que torna fet harmonia sagnant, un crit que neix del fons i surt transfigurat, purificat, redimit, del seu procés de posada en verb, de posada en vers.

I tenim, per obra de generositat i de transfusió anímica (de la qual m'enorgulleixo d'haver estat baula, cadena de transmissió) una transcreació esplèndida, la d'Arnau Pons, que aplica amb geni la seva sofisticada i neta poètica del traduir. Pons només pot traduir allò que ja era seu a la bestreta, que ja sentia seu, però que alhora desitja fins a l'obsessió de traslladar a la seva llengua, més ben dit, a la *seva* llengua. No és pas un joc pervers de possessius. Arnau Pons, quan s'en-cara a l'activitat traductora, ni improvisa ni segueix el camí fressat per les inèrcies del llenguatge. Parlo d'una comunicació de vasos, d'una alquímia d'equilibris, de la cerca plaent d'un negatiu que a l'instant es positivitza en una llengua feta a mida. És, verament, allò que Segimon Serrallonga en deia, parlant de les versions rilkeanes de Joan Vinyoli, «intorsió», més que no pas distorsió o contorsió, que és el perill que sotja de sempre la traducció poètica.

VÍCTOR OBIOLS